

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-502

19.5.2025

Fremtind Forsikring AS

Motorvogn

Defekt kretskort i hjullaster – skade som følge av kortslutning eller brann?

Sikrede meldte om skade på en hjullaster, og forklarte at han under arbeid på maskinen oppdaget brent lukt og røyk fra sikringsboksen. Foretaket avsto kravet med henvisning til at skaden var på et kretskort, og dermed ikke dekket av forsikringen, som kun omfattet skader på ledningsnett. Sikrede hevdet imidlertid at «ledningsnett» også inkluderte kretskort, og at hendelsen uansett skyldtes «brann» som var dekket under forsikringen. Nemnda kom til at det ikke var tilstrekkelig sannsynliggjort at det faktisk var brann i kretskortet, samt at formuleringen «kortslutning i ledningsnett» ikke kunne forstås slik at det også omfattet defekt kretskort.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for defekt kretskort i hjullaster.

Sikrede har landbruks- og arbeidsmaskinforsikring, som ifølge vilkårene pkt. 5 dekker «Skade på forsikret objekt som følge av brann, kortslutning i ledningsnett, lynnedslag og eksplosjon».

Sikredes hjullaster ble skadet 28.4.24. Sikrede kontaktet foretaket og ga følgende forklaring i skademelding:

Hvordan inntraff skaden?

Arbeidet med maskinen, da det begynte å lukte brent og røyk fra sikringsboks.

Hvilke skader har oppstått?

Brann i el-anlegg. Maskinen kan ikke flyttes.

Foretaket avsto kravet 23.5.24 og viste til at det var oppstått kortslutning i et kretskort, og ikke i ledningsnettet som var dekket under forsikringen. Sikrede påklaget avslaget per telefon samme dag, mens foretaket opprettholdt sitt standpunkt 28.5.23.

Saken ble bragt inn til Finansklagenemnda 19.11.24.

Sikrede krever dekning for defekt kretskort i hjullasteren og anfører at formuleringen «ledningsnett» også må omfatte kretskort. Et ledningsnett betegner ikke bare ledningene, men også andre komponenter/noder i nettverket. Sikrede viser til kommunal- og distriktsdepartementets veileder til ledningsforskriften hvor et ledningsnett er definert som «en fysisk infrastruktur for å distribuere eller transportere noen viktige forsyningstjenester i samfunnet ... [og] kan være komplisert oppbygd med et stort antall ledninger og noder i kompliserte nettverk ...». Sikrede viser også til verkstedet som uttalte at «Kretskort/styreenhet/ECU er delen som styrer alt av det elektriske systemet på denne maskinen». Det er kunstig å sonde mellom ledningsnett og kretskort.

Sikrede anfører subsidiært at skaden skyldes brann, siden det oppstod røyk med åpen flamme og luktet brent. Flammen ble slukket ved å blåse den ut. At dette oppstod som følge av kortslutning,

kan ikke være avgjørende i denne situasjonen. Kriteriet «brann» står på egne bein, og må ifølge vilkårenes ordlyd ikke ha oppstått i ledningsnett.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og bestrider at uttrykket ledningsnett omfatter kretskort. Hvis sikrede hadde tegnet maskinskadedekning hos foretaket, ville skaden vært dekket.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på hjullaster under sikredes landbruks- og arbeidsmaskinforsikring.

Sikrede har landbruks- og arbeidsmaskinforsikring som ifølge pkt. 5 dekker:

Skade på forsikret objekt som følge av brann, kortslutning i ledningsnett, lynnedslag og eksplosjon

Forsikringen omfatter «skade ved brann». Formuleringen «brann» betyr ifølge

Store norske leksikon «ikke-eksplosiv, varmeutviklende kjemisk reaksjon mellom oksygen og brennbart materiale, normalt under dannelse av flammer og/eller glør, med eller uten røyk» og omfatter typene «glødebrann», «ulmebrann» og «flammebrann», jf. også FinKN 2018-592.

Sikrede har forklart at det oppsto brann i kretskortet som styrer maskinens elektronikk. Han merket lukt og observerte røyk som kom fra sikringstavla på kretskortet. Han slo av hovedstrømmen og slukket en liten flamme for å begrense skaden.

Foretaket har forklart at det har vært i kontakt med verkstedet, som rapporterte at det luktet svidd ved kretskortet, men at det ikke var synlige brannskader, og at maskinen startet. Ut fra dette har foretakets takstavdeling konkludert med at det ikke var brannskader, men kun et defekt kretskort.

Det foreligger her motstridende forklaringer mht. om det har vært brann i kretskortet. Nemnda har ikke grunnlag for å ta stilling til hvilken forklaring som fremstår som mest sannsynlig. Det følger av alminnelige bevisregler at sikrede har bevisbyrden for en påstand om at en skade er omfattet av forsikringen, jf. også bl.a. Rt. 2002 s. 1517 og også FinKN 2020-263 og 2022-10. Dette betyr at eventuell bevistvil må gå ut over sikrede. Nemnda kan ikke se at det her er tilstrekkelig sannsynliggjort at det faktisk var brann i kretskortet.

Sikrede anfører at uttrykket «ledningsett» også omfatter defekt kretskort, med den følge at foretaket må dekke skaden under vilkårenes pkt. 5.

Forsikringsavtaler skal tolkes objektivt ut fra en naturlig språklig forståelse av ordlyden, jf. Rt. 2014 s. 379 avsnitt 16. Hvis det er tvil om hvordan vilkårene skal forstås, vil dette gå ut over foretaket som har utformet vilkårene. Er det derimot klart hva vilkårene går ut på, må de legges til grunn slik de lyder selv om dette betyr at dekningen blir begrenset.

Uttrykket «ledningsnett» betyr et nett av elektriske ledninger. Begrepet er ikke nærmere forklart i forsikringsvilkårene, men i Store norske leksikon er ledningsnett definert som et system av sammenkoblede elektriske ledninger som tjener til overføring av elektrisk energi (<https://snl.no/ledningsnett>).

Kretskort er i Store norske leksikon definert som plate eller kort med sammenkoblede elektroniske komponenter (transistor, dioder osv.), som sammen danner én eller flere elektriske kretser (<https://snl.no/kretskort>).

Nemnda forstår dette slik at både kretskort og ledningsnett er deler av et elektriske system, men at de har ulike funksjoner og oppbygning. Kretskortet er en plate med elektriske komponenter, mens ledningsnettet er et nettverk av ledninger som transporterer strøm eller signaler.

Formuleringen «kortslutning i ledningsnett» kan derfor ikke forstås slik at det også omfatter defekt kretskort. Hvis kretskort skulle være inkludert i dekningen, måtte dette fremgå av vilkårene.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant).